Монголын аялал жуулчлалын төсөл

Нидерландын гадаад хэргийн яамны дэргэдэх CBI байгууллага нь хогжиж буй орнуудын эдийн засгийг дэмжих зорилгоор олон улсын тосол хотолбор хэрэгжүүлэн ажилладаг ба нийт 47 оронд үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Монгол улс 2010 оноос эдгээр орнуудын тоонд орж урт хугацааны тосол хотолбор хэрэгжих болсонтой уялдуулан АЖТХТ-ийн санаачлагаар Монголын аялал жуулчлалын төрийн болон ТББ-ууд анх удаагаа нэгдэн “Орон Нутгийн Зовлох Баг”-аа 2010 оны 9 сарын 22-ны одор байгуулсан. Ингэснээр 4 жилийн хугацаанд хэрэгжих “Монголын Аялал Жуулчлал” (МАЖ) тосол албан ёсоор эхэлсэн билээ.

МАЖ тослийн урьдчилсан шалгаруулалт болон шалгарсан тур операторууд мон зохион байгуулагч төрийн болон ТББ-уудад 2010 оны 11 сарын 17, 18-ны одрүүдэд “Аялал Жуулчлалын Салбарын Стратегийн Зовлолгоон”-ийг CBI байгууллагын зовлох мэргэжилтэнгүүд болон АЖТХТ хамтран Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан.

Баян Монгол төсөл

All the surveys of tourists visiting Mongolia identify the nomadic lifestyle as one of the main attractions. Yet this lifestyle is under increasing threat as more and more herders are attracted to the economic opportunities and better education and health care in Ulaanbaatar. The harsh environmental conditions and competition from China make earning a livelihood from herding increasingly difficult.

In 2007 STDC, with the tour company Active Adventure Tours Mongolia, established and developed the project “Rich Mongolia” that aims to assist nomadic families, especially young and middle age couples, to increase their annual household income. The project members, namely nomad families can receive a herd of upto 100 sheep and breed and grow them according to their common knowledge based on best practices for herding pastoral animals. The families can retain all benefits from shepherding the sheep during the contracted period of 4-5 years.

So far Rich Mongolia has provided more than 2000 sheep to 32 families in 8 aimags at a cost of

USD 80 000.

But we do more for our project members and help them connect with Mongolian inbound tour operators. Many of the nomad families have the potential to provide services like renting horses and camels for riding, guiding tourists in the local areas, providing local meals and traditional Gers for overnights stays. On the other hand many tour operators and their clients want to get such services from nomads and pay them to support the local economy. So, our organization links these 2 sides, and implement all our projects in order to minimize social and cultural impacts and maximize economic benefits for both parties.

Нутгийн иргэдийн аялал жуулчлалын төсөл

Санхvvжилт: Asia Invest (European Union)

Хамтрагч: SNV (Netherlands Development Organisation)

Төслийн хамтрагчид: ECEAT (Нидерланд) , INDECON (Индонез) , CCBEN (Камбож) болон STDC (Монгол)

Танилцуулга

Энэхvv тосол нь НИТАЖ-ын Омнод болон Зvvн Азийн орнуудад зорих газрын бvрэлдэхvvн болон тур операторын зах зээл, олон улсын хэрэглэгчдийн шаардлагад vндэслэсэн еронхий стандартуудыг танилцуулан, хогжvvлэхэд чиглэгдэнэ.Индонез, Камбож, Монголын 16-22 нохорлолvvдийг сонгон авч, vнэлгээ огохоос гадна тэдгээрийг стандартын дагуу сургалтанд хамруулах болно. Мон одоо буй НИТАЖ-ын нийлvvлэгчдийн сvлжээг чадавхижуулах, тэдгээр нь олон улсын аялал жуулчлалын зах зээлд оорсдийгоо таниулах боломжтой болно. НИТАЖ-ын тогтвортой бvтээгдэхvvнvvд, тэдгээрийн чанарын стандартуудыг олон улсын чанар, тогтвортой хогжлийн

стандартуудтай уялдуулан боловсруулна. Оутбаунд (гадагш нь жуулчид гаргадаг) болон инбоунд (гаднаас жуулчин хvлээн авдаг) тур операторуудтай холбоо тогтоон, НИТАЖ-ын зорин очих газрын тухай найдвартай мэдээллэр ханган, НИТАЖ-ын бvтээгдэхvvнийг тэдний багцад багтаан оруулахыг санал болгоно. Бизнесээс бизнесийн харилцаа болон мэдээллийн системээр хангахын тулд интернэтийн технологиудыг нэвтрvvлнэ.

Төслийн vндсэн зорилгууд нь:

- Олон нийтээр хvлээн зовшоорсон, vнэлэгдсэн итгэмжлэгдсэн Азийн нутгийн иргэдэд тулгуурласан аялал жуулчлалын бvтээгдэхvvнvvд

- НИТАЖ-ын бvтээгдэхvvнд стандартуудыг хэрэгжvvлэхээс гадна Азийн НИТАЖ-ын нийлvvлэгчид, олон улсын тур опеарторууд болон хэрэглэгчдийн хоорондох уг бvтээгдэхvvний нийлvvлэлтийн сvлжээг танилцуулан, холбож огох
- Азийн бvхий л орнуудын НИТАЖ-ын сvлжээдийн хооронд харилцаа холбоо тогтоон, харилцан чанар, тогтвортой байдлын стандартуудыг нэвтрvvлэх
- Бизнес хоорондын харилцааны интернэт технологи болон бизнес хоорондын харилцааны маркетингийн арга замуудыг боловсруулж, Омнод болон Зvvн Азийн НИТАЖ-ын нийлvvлэгчид ба Европын тур операторуудад vр ашигтайг хэрэглэх боломжоо хангах
- Итгэмжлэгдсэн Азийн НИТАЖ-ын бvтээгдэхvvнvvд нь инбаунд (inbound) болон Европын операторуудад сайн танигдах болон Европын тур операторууд Ази дах оорсдийн нийлvvлэгчдэд шилдэг туршлагаасаа хуваалцах
- Азийн орон нутгийн уламжлал, соёлын ов, хvрээлэн буй орчинд vзvvлэх сорог нолооллийг мэдэгдэхvйц багасгаж, эерэг нолооллийг нэмэгдvvлэх

Тослийн vндсэн vйл ажиллагаа

НИТАЖ-ын олон торлийн vйлчилгээнvvдэд зориуцласан гол ба vндсэн шалгуур vзvvлэлтvvдийн багцыг тодорхойлох vvднээс бvс нутгийн семинарыг зохион байгуулна. Үндэсний семинарууд нь vндэсний онцлог, тохилог байдал, тогтвортой байдлын чанарын стандартууд ба тэдгээрийг vнэлэх систем, шалгах хуудас, vйл явц зэрэг асуудлыг тодорхойлох зорилготойгоор зохион байгуулагдана. Тосолд оролцогчид нь сонгон авсан нохорлолvvд дээр газар байдлын шинжилгээ болон сургалтууд зохион байгуулна. Тур оператор нь Зовлох зовлолийн vvргийг гvйцэтгэж зах зээлийн онцгоос бvтээгдэхvvн vйлчилгээг vнэлэх болно. Маркетинг ба Сvлжээний чадварыг Зохион байгуулах НИТАЖ-ын сvлжээ, тvvний гишvvд нь Аялал жуулчлалын тогтвортой байдлын чухал асуудлууд болох чанар, тогтвортой байдлын vнэлгээ, хууль болон шvvх эрх зvй,

арилжааны асуудлуудаар сургалтад хамрагдана. НИТАЖ-ын сургагчид нь “Борлуулалтийн сvлжээний менежмент” -ын арга замын талаар мэргэжил дээшлvvлнэ. Европын тур оператор ба Азийн Yндэсний Аялал жуулчлалын толоологчид, НИТАЖ-ын бvтээгдэхvvний мэдээллийн баазыг бий болгох, Европ зэрэг гол зах зээлийг бvрдvvлэгч газруудад зохион байгуулагддаг аяллын vзэсгэлэн худалдаанд оролцож сонирхож буй тур операторуудад бvдээгдэхvvнээ танилцуулах одорлог зохион байгуулах, 3 жилийн дотор хамгийн багадаа нийлvvлэгчид ба тур операторын хооронд 9 гэрээ хийнэ. Мон FOLLOW up гэрээ байгуулна.

Хvрэх vр дvн

Аялал жуулчлалын нийлvvлэгчид нь дэлхийн чанарын болон тогтвортой байдлын стандартуудад нэвтрэх боломж; НИТАЖ-ын нийлvvлэгчдийн байр суурь нь олонд танигдаж, vндэсний ба олон улсын бизнесийн бодлогод хувь нэмрээ оруулах; Азийн НИТАЖ-ын салбарын сургалт ба нийлvvлэгчдийн сvлжээ нь мэргэжлийн ондор тvвшинд хvрэх; НИТАЖ-ын сvлжээний гишvvдийн тоо ихсэхээс гадна чанаржина; Бvсийн тогтвортой аялал жуулчлалын бvтээгдэхvvний чанарын стандарт нь чанарыг эрхэмлэгч компаниудад бvтээгдэхvvний борлуулалтын овормоц талыг бий болгоно; НИТАЖ-ын салбарыг сайжруулсан дvрэм журам болон арилжааны аргыг хэрэгжvvлснээр орон нутгийн иргэдэд vзvvлэх эерэг нолоо нь мэдэгдэхvйц осох;

Орон нутгийн бизнес ба аялал жуулчлалын хөгжил

Yндэслэл:

Мерси Кор Монгол байгууллага нь ХАБДХ, Говийн санаачлага тослvvдийн хvрээнд Архангай, Омноговь аймгуудад тухайн аймгийн аялал жуулчлалын бизнест оролцогч талуудын хvрээг орготгох, хариуцлагатай аялал жуулчлалыг дэмжих, зээлийн баталгаа гаргах, зовлолгоо зовломж vзvvлэх замаар аялал жуулчлалын vйлдвэрлэлийг дэмжих vйл ажиллагаа явуулсан. 2008 онд Мерси Кор байгууллага нь Аялал Жуулчлалын Тогтвортой Хогжил Товтэй Хариуцлагатай Аялал жуулчлалыг дэмжих тослийн гэрээг 12 сарын хугацаатай байгуулсан. 2008- 2009 онд хэрэгжсэн уг тослийн vр дvнд Монгол орны зарим аймгуудад аялал жуулчлалыг орон нутгийн эдийн засгийн нэмэлт орлого олох механизм, байгалийн нооцийн тогтвортой хогжлийн нэгэн тvлхvvр болгон хогжvvлэх vvднээс хэд хэдэн хэрэгжvvлэхvйц vйл ажиллагаануудыг тодорхойлон гаргасан.

Аймгуудын аялал жуулчлалын нооц, давуу талуудад тулгуурлан эдийн засгийн нооц боломжийг нэмэгдvvлэх зорилгоор Мерси Кор байгууллага нь орон нутгийн аялал жуулчлалын салбар дахь оролцоогоо цаашид vргэлжлvvлэхээр толовлож байна. Ходоо аж ахуйн бизнесийн бэлэн бvтээгдэхvvнийг аялал жуулчлалын байгууллагуудад нийлvvлсэнээр зах зээлийн боломжийг нэмэгдvvлэх гэсэн Мерси Кор байгууллагын vндсэн зорилготой нийцэж байгаа юм.

Зорилго:

Архангай, Оворхангай, Омноговь, Завхан, Ховд, Говь сvмбэр, Сvхбаатар аймгуудын аялал жуулчлалын vйлдвэрлэлийн орсолдох чадварыг нэмэгдvvлэх, ходоо аж ахуйн бизнесvvдэд хvчирхэг холбоос бvхий нийлvvлэлтийн сvлжээг бий болгох.

Зорилтууд:

Бизнесийн хєгжил

- Малчид, малчдын бvлэг, нохорлол, орон нутгийн иргэдийг аялал жуулчлалын бизнэс эхлэхэд туслах

- Ховд, Сvхбаатарт аймгийн тур оператор компани байгуулахад дэмжлэг vзvvлэх

- Орон нутгийн иргэдийн бизнесийг аялал жуулчлалын vйл ажиллагаатай холбож нэмэлт орлого олох боломжийг нэмэгдvvлэх

Зах зээлийн холболт

- Ходоо аж ахуйн бизнесvvдийг бvтээгдэхvvн vйлчилгээ нийлvvлэгчээр аймгийн тур оператортой холбогдоход туслах
- Аймгийн аялал жуулчлалын бизнесvvдийн зах зээлийн боломжийг нэмэгдvvлж,

УБ хотын тур операторууд болон олон улсын зах зээлтэй холбогдоход туслах

- Ховд, Завхан, Архангай, Сvхбаатар аймгуудын вэб хуудасыг олон улсын зах зээл, хэрэглэгч, жуулчдад зориулан сайжруулахад зовлолгоо огох

Бизнесийн орчин

- Орон нутгийн аялал жуулчлалын бизнесийн хогжил, vйлчилгээ, маркетингийн сургалт зовлогоо чиглэлд орон нутгийн бизнесийн сургагч багш нарын чадавхыг дээшлvvлэх
- Аймгуудад аялал жуулчлалын бизнесийн таатай орчныг бvрдvvлэх vvднээс стратеги толовлогоо, мастер толовлогоо боловсруулахад нь мэргэжлийн зовлолгоо тусламж vзvvлэх
- Сумдын Эдийн засгийн хогжлийн стратеги толовлогоонд тусгагдсан аялал жуулчлалын vйл ажиллагааг хэрэгжvvлэхэд дэмжих, туслах

Байгалийн нөөцийн менежмент

- Байгалийн нооцийн тогтвортой менежментийг хангахад аялал жуулчлалын оролцоог нэмэгдvvлэх
- Байгалийн нооцийн тогтвортой менежментэд тvшиглэсэн аялал жуулчлалын бvтээгдэхvvнийг хогжvvлэх /талын агуйн жишээн дээр /
- Байгалийн нооцийн тогтвортой менежмент, сумын аялал жуулчлалыг хогжvvлэхдээ сумын хамгаалалттай газар нутгуудыг хамруулах

Төслийн хамрах хvрээ:

Архангай, Оворхангай, Завхан, Ховд, Омноговь, Сvхбаатар, Говьсvмбэр аймгуудын ходоо аж ахуйн бизнесvvд, малчид болон малчдын групп

Хөвсгөл нуур багачуудын эко клуб

2008 оны 8-р сард Ховсгол аймгийн Хатгал суманд “Багачуудын эко клуб” анх vйл

ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн. 2008 оны 8-р сарын 16-нд Ховсгол нуурын баруун эрэг дээр vйл ажиллагааг нээж тухайн хэсэгт их цэвэрлэгээ хийсэн. “Багачуудын эко клуб” нь Хатгалын дунд сургуульд тулгуурлан vйл ажиллагаа явуулдаг богоод аль хэдийн 50 сурагч бvртгvvлэн, ой хамгаалагчид, байгаль хамгаалах зовлогчид, орон нутгийн захирагч нараас бvрдсэн багаар удирдуулан амьдарч буй орчноо хамгаалах vйл ажиллагаа, сургалтуудад хамрагдан байгаль орчны боловсролын талаар мэдлэгийг олж авдаг. Мон клубын гишvvд байгальд эвсэг аялал жуулчлалын холбогдох vйл ажиллагаануудад оролцон, зохион байгуулдаг. Голландын Weissensee Skating Event –ийн дэмжлэгээр бид “Багачуудын эко клуб”-т шаардлагатай гарын авлага, бичгийн хэрэгсэл болон хог / лааз, хуванцар/ бутлах багаж мон сургуулийн нэг ороог экологийн тусгай танхим болгон тохижуулсан.

Hvvдлийн гэр номын сан

Аялал Жуулчлалын Тогтвортой Хогжлийн Товийн санаачлагаар “Hvvдлийн гэр номын сан” хотолборийг 2008 оноос эхлэн амжилттай хэрэгжиж байна. Ходоогийн малчдын хvvхдvvд, сумын товийн хvvхэд залууст дотоод, гадаадын уран зохиол, тvvх, vлгэр, домог, тууль, шинжлэх ухаан танин мэдэхvйн сурах бичгvvдийг энэхvv номын сангаар хvргэхийн зэрэгцээ хvvхдvvдийг байгаль орчноо хамгаалах хvсэл сэдэлтэй болгох, экологийн боловсролыг нь дэмжих чиглэлээр торол бvрийн ажлуудыг зохион байгуулдаг.

Одоогоор уг хотолборийн хvрээнд Монгол хэл дээр байгаль орчин, ёс заншлын чиглэлээр 30 гаруй баримтат болон шинжлэх ухааны хялбаршуулсан кино, 1000 гаруй ном зохиол, 10 торлийн уламжлалт тоглоом наадгайн фонд бvхий номын сан Булган аймгийн Гурванбулаг сумын нутагт нvvдэллэн ажиллаж одорт 30 гаруй хvvхэд залууст vйлчилж байна. Хархорин, Хогнохааны чиглэлд зохион байгуулагдах аяллын маршрутад энэхvv “Hvvдлийн гэр номын сан”-аар айлчлах хотолборийг холбох боломжтой тул сонирхсон тур операторууд бидэнд хандан дэлгэрэнгvй мэдээллийг авах боломжтой юм.

Хөтөлбөрийн хvрээнд хийгдэх ажлууд

Hvvдлийн гэр номын сан хотолбор нь 3 vе шаттай хэрэгжинэ.

- 1-р үе шат нь 2008 оноос эхлэн номын сангийн бэлтгэл ажил хангаж 2009 оноос Булган аймгийн Гурванбулаг сумын тов, баг бригадаар нүүдэллэн ажиллана. Гурванбулаг сум нь нийт 3052 хүн амтай үүнээс 07-18 насныхан 993 буюу нийт хүн амын 32,5 хувийг хүүхэд залуучууд эзэлж байна. Залуучуудын эзлэх хувь ондор байгаа учраас хотолборийг хэрэгжүүлэхэд сонгон авсан. Мон хотолборийн хүрээнд англи хэл болон бусад чиглэлээр богино хугацааны сургалтуудыг удахгүй зохион байгуулахаар толовлон ажиллаж байна.

- 2-р үе шат нь 2010 онд бэлтгэл ажил болон сум аймгийн захиргаадтай хамтран ажиллах боломж нохцолийг судлан, Сэлэнгэ, Хэнтий аймагт хэрэгжүүлэхээр толовлож байна.

- 3-р үе шат нь 2011 онд Архангай, Оворхангай аймаг аймаг болон бусад аймаг сумдад загвар тослийг хэрэгжүүлэхээр толовлож байна. Цаашид сонгосон газраа салбар номын санг нээж ажиллуулахаар зорьж байгаа билээ. Улирлын чанартай ажиллуулахаас гадна цаашид сумын тов зэрэг суурин газруудад овлийн улиралд ажиллуулах боломжийг судлан хэрэгжүүлнэ.

Хариуцлагатай аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл

09-05-2008

2008 оны 9 дүгээр сараас Монголд “Хариуцлагатай аялал жуулчлалыг хогжүүлэх” тослийг Мерси Кор байгууллагын санаачлагаар Аялал Жуулчлалын Тогтвортой Хогжлийн Тов хамтран хэрэгжүүлж эхэлсэн.

Мерси Кор нь ходоогийн иргэдийг дэмжиж, нооц бололцоогоо дайчилан, эдийн засаг, нийгмийн хэрэгцээгээ хангах, амьдралаа дээшлүүлэхэд нь туслах стратегийн зорилготой. Энэхүү олон улсын байгууллага болон түүний Монгол дахь үйл ажиллагааны талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл авахыг хүсвэл www.mercycorps.org , www.mercycorps.org.mn гэсэн электрон хаягуудад хандана уу.

Мерси Кор дахь ХАБДХ тосол нь Хариуцлагатай аялал жуучлалын хогжлийг дэмжиж ажиллаж байгаа ба Хариуцлагатай аялал жуучлалын группыг нь 2006 онд байгуулан, хариуцлагатай аялал жуучлалын гэрчилгээжvvлэх бvдvvвч зураглалыг боловсруулахад суурь vзvvлэлтийг нь гаргасан.

“Энэ тослийн vр дvнд:

1. Аялал жуулчлалын олон улсын жишигт нийцэхvйц сургалтуудыг их, дээд сургуулиудын багш, зовлогчид, сонгогдсон аймгуудын захиргааны ажилчид, орон нутгийн Бизнесийг Дэмжих Байгууллагын сургагч багш нарт зохион байгуулна. Ингэснээр аялал жуулчлалын Yндэсний болон Орон нутгийн зовлохvvдийг бэлтгэхээс гадна сургалтын материалуудыг боловсруулна.
2. Стандартчилал, Хэмжилзvйн Yндэсний Товтэй хамтран аялал жуулчлалын vйлчилгээний байгууллагуудын даган мордох хариуцлагатай аялал жуулчлалын зовломж, журмыг боловсруулна.
3. Архангай, Омноговийн зорин аялах газрын менежментийг сайжруулахад удирдамж, зовломжийг хvргэн, аялал жуулчлалын бизнес эрхлэгчдэд зориулсан семинар зохион байгуулж, сургалтыг хvргэнэ.
4. Аялал жуулчлалыг баруун бvсийн аймгуудад тогтвортойгоор хогжvvлэх анхны судалгаануудыг хийнэ. Энэхvv судалгааны эхний шатанд Ховд аймгийг сонгосон.